

**ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը**

**2005 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 16-ԻՆ ՎԱՐՇԱՎԱՅՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՄԱՐԴԿԱՆՅ
ՇԱՆԱԳՈՐԾՄԱՆ (ԹՐԱՖԻԿԻՆԳԻ) ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ՄԱՍԻՆ ԵՎՐՈՊԱՅԻ
ԽՈՐՆՐԴԻ ԿՈՆՎԵՆՅԻԱՅՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝
ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍ-
ԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ**

Քաղ. Երևան

22 հունվարի 2008թ.

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Գ. Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ն. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի,
Վ. Նովհաննիսյանի, Զ. Ղուկասյանի, Ն. Նազարյանի, Ռ. Պապայանի (զեկուցող),
Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներ-
կայացուցիչ՝ Նայասարանի Նանրապետության աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի
նախարար Ա. Վարդանյանի,

համաձայն Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի
2-րդ կետի, 101 հոդվածի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայա-
սարանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72 հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2005 թվականի մայիսի
16-ին Վարշավայում ստորագրված՝ Մարդկանց շահագործման (թրաֆիկինգի) դեմ
պայքարի մասին Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորու-
թյունների՝ Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխա-
նության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի
դիմումը՝ մուտքագրված 2007 թվականի դեկտեմբերի 3-ին:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունները, հեղափոխելով կոնվենցիան եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայասպանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց** .

1. Կոնվենցիան ստորագրվել է 2005 թվականի մայիսի 16-ին՝ Վարշավայում: Այն նպատակ ունի կանխարգելել մարդկանց շահագործումը (թրաֆիկինգը)՝ անկախ վերջինիս դրսևորման ձևից եւ բնույթից, պաշտպանել թրաֆիկինգի գոհերի իրավունքները, ապահովել մարդկանց շահագործման փաստերի առնչությամբ հարուցված քննությունների եւ քրեական հետապնդումների արդյունավետությունը, ինչպես նաեւ խթանել միջազգային համագործակցությունը մարդկանց շահագործման (թրաֆիկինգի) դեմ պայքարի ոլորտում:

2. Նայասպանի Նանրապետությունը սույն կոնվենցիայով ստանձնում է մի շարք պարտավորություններ, մասնավորապես.

ա) համակարգել եւ/կամ ամրապնդել ներպետական մարմինների փոխհամագործակցությունը մարդկանց շահագործումը (թրաֆիկինգը) կանխարգելելու եւ դրա դեմ պայքարելու գործում, արդյունավետ միջոցների կիրառմամբ մշակել այնպիսի քաղաքականություն եւ ծրագրեր, որոնցում առաջնային դիրքերում կլինեն մարդու իրավունքների, ներառյալ երեխաների շահերի պաշտպանությունը, գենդերային հավասարությունը,

բ) ձեռնարկել կամ ամրապնդել օրենսդրական, վարչական, կրթական, սոցիալական, մշակութային եւ այլ միջոցներ, որոնք կնպաստեն մարդկանց, հատկապես կանանց եւ երեխաների շահագործման բոլոր ձևերի պահանջարկի վերացմանը,

գ) բոլոր, այդ թվում օրենսդրական միջոցներով ուժեղացնել սահմանների վերահսկողությունը, չխախտելով անձանց ազատ տեղաշարժման առնչությամբ ստանձնած միջազգային պարտավորությունները,

դ) թրաֆիկինգը կանխարգելող եւ դրա դեմ պայքարող իրավասու մարմինները համարել համապատասխան որակավորում ունեցող մասնագետներով, գործադրելով բոլոր հնարավոր միջոցները թրաֆիկինգի գոհերին հայտնաբերելու համար, անհրաժեշտության դեպքում համագործակցելով նաեւ կոնվենցիայի մասնակից այլ պետությունների եւ համապատասխան օժանդակող կազմակերպությունների հետ, իսկ

գոհին հայրնաբերելու դեպքում վերջինիս փրամադրել կացության թույլտվություն,

ե) պաշտպանել գոհերի անձնական կյանքն ու ինքնությունը, վերջիններիս վերաբերող անձնական փվյալները պահպանել եւ օգտագործել «Անձնական բնույթի փվյալների ավտոմատագված մշակումից անձանց պաշտպանության մասին» կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան:

3. Կոնվենցիայում կարելուրվում են նաեւ այնպիսի հարցեր, որպիսիք են՝ գոհերի ֆիզիկական, հոգեբանական եւ սոցիալական վերականգնմանը նպաստող օրենսդրական կամ այլ միջոցների կիրառումը, գոհին կացության կարգավիճակ փրամադրելը, գոհերի՝ անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն եւ իրավաբանական օգնություն ստանալու իրավունքը, գոհի վնասների փոխհատուցման երաշխավորումն ապահովող օրենսդրական եւ այլ միջոցների ձեռնարկումը:

Նայաստանի Նանրապետությունը պարտավորվում է նաեւ փուժած երեխաներին չվերադարձնել որեւէ պետություն, եթե հիմք կա ենթադրելու, որ դա չի բխում երեխայի լավագույն շահերից, վերը թվարկված միջոցները կիրառելիս՝ խթանել գենդերային հավասարությունը եւ վարել գենդերային իրավահավասարությանն ուղղված քաղաքականություն:

Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձված մարդկանց շահագործման քրեականացմանը եւ դրա հետ կապված մի շարք հարցերի, ինչպիսիք են՝ իրավաբանական անձանց պատասխանատվությունը, պատժամիջոցների կիրառումը, ծանրացուցիչ հանգամանքների թվարկումը եւ այլն:

Նախատեսված է նաեւ մոնիտորինգի մեխանիզմ, որով ստեղծվելու է թրաֆիկինգի դեմ պայքարի հարցերով փորձագիտական խումբ՝ իր կանոնակարգով, որը պետք է վերահսկի, թե Կողմերն ինչպես են իրականացնում սույն կոնվենցիան:

Կոնվենցիան սահմանում է նաեւ գնահատման ընթացակարգը, նախատեսում է տեղեկատվության փոխանակման, խնդրո առարկա փաստաթղթում փոփոխություններ կատարելու, վերջինիս ուժի մեջ մտնելու, դրան միանալու, միանալու մասին ծանուցելու, կոնվենցիան չեղյալ հայտարարելու կարգն ու ժամկետները:

4. Սույն կոնվենցիան լրացնում է միջազգային պայմանագրերի այն շարքը, որոնք արդեն իսկ վավերացրել է Նայաստանի Նանրապետությունը: Դրանք են. «Անդրազգային կազմակերպված հանցավորության դեմ» ՄԱԿ-ի կոնվենցիան եւ դրան կից «Մարդկանց, հատկապես կանանց եւ երեխաների շահագործման (թրաֆիկինգի) կանխարգելման, արգելման եւ պատժի մասին», «Ցամաքով, ծովով

կամ օդով մարդկանց ապօրինի սահմանափակման դեմ» արձանագրությունները, «Երեխայի իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիային կից «Երեխաների առքուվաճառքի, մանկական մարմնավաճառության ու մանկական պոռնոգրաֆիայի» եւ «Զինված հակամարտություններում երեխաների մասնակցության մասին» արձանագրությունները:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2-րդ կետով, 102 հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասպանի Նանրապետության օրենքի 63 եւ 64 հոդվածներով, Նայասպանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2005 թվականի մայիսի 16-ին Վարչապետը ստորագրված՝ Մարդկանց շահագործման (թրաֆիկինգի) դեմ պայքարի մասին Եվրոպայի խորհրդի կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասպանի Նանրապետության Սահմանադրության 102 հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՏՈՂ

Գ. ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ